

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška a soudců JUDr. Ivo Pospíšila (soudce zpravodaj) a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **T. L. P.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**, sídlem Chu Van An, Hanoj, Vietnamská socialistická republika, adresa pro doručování: Ministerstvo zahraničních věcí, Loretánské náměstí 101/5, Praha 1, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. září 2017, č. j. 3151/2017-HANOI-I, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. června 2018, č. j. 22 A 204/2017 - 26,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. června 2018, č. j. 22 A 204/2017 - 26 **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce se zaregistroval v systému Visapoint k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání; při osobní návštěvě žalovaného dne 20. září 2017 však podal žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. Žalovaný žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou, neboť si žalobce předem nesjednal termín k podání této žádosti [§ 169h odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)] a žádost tak nebylo možné ani považovat za podanou osobně (§ 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Žalovaný proto dne 20. září 2017 učinil pod č. j. 3151/2017-HANOI-I záznam o usnesení o této skutečnosti do spisu a zároveň o ní vyrozuměl žalobce tak, že mu zaslal stejnopis záznamu společně s žádostí.

[2] Žalobce napadl usnesení o nepřijatelnosti žádosti žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Krajský soud nejprve konstatoval, že napadené usnesení žalovaného je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dále uvedl, že přesto, že se jedná o „pouhé“ usnesení, jež se poznamenává do spisu, platí pro něj obecné náležitosti rozhodnutí (v širším smyslu) podle § 67 až 69 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Napadené rozhodnutí obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti, avšak odůvodnění rozhodnutí je vedeno pouze v rovině citace znění § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců; absentují v něm úvahy, které správní orgán vedly k výroku, že si cizinec předem nesjednal termín k podání žádosti. Krajský soud proto usnesení žalovaného v záhlaví označeným rozsudkem zrušil pro nepřezkoumatelnost.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále „stěžovatel“) včas kasační stížnost, kterou založil na důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť krajský soud měl nesprávně posoudit právní otázku přezkoumatelnosti napadeného usnesení. Stěžovatel má za to, že usnesení o nepřijatelnosti není vůbec přezkoumatelným aktem, což mělo být i samotným záměrem zákonodárce. To vyplývá z předepsané formy aktu, kterou je toliko usnesení zaznamenané do spisu, dále z toho, že proti usnesení se nelze odvolat, a konečně i z důsledků, které jsou s přijetím usnesení spojeny, neboť řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by vůbec nebyla podána.

[4] Účelem této úpravy bylo umožnit zastupitelskému úřadu reagovat bezprostředně po obdržení žádosti na zjevnou skutečnost, která bez potřeby dalšího zkoumání nedovoluje žádost dále zpracovávat. Konkrétně se jedná o prosté zjištění, že cizinec si předem nesjednal termín pro podání žádosti způsobem, který zákon předvídá. Takto zvolená konstrukce dle stěžovatele a priori vylučuje, aby akt, kterým se deklaruje nepřijatelnost, splňoval náležitosti obvykle kladené na přezkoumatelnost. Opačný výklad by vedl k absurdní situaci, kdy by jakýkoliv soudní přezkum veškerých aktů vydaných podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců měl vždy předem jasný výsledek, tedy vyhovění žalobě z důvodu nepřezkoumatelnosti napadeného aktu, a to navzdory tomu, že správní orgán postupoval dle propozic zákonodárce.

[5] Pokud by stěžovatel připustil, že usnesení vydané podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců je přezkoumatelným aktem, je třeba stanovit pro jeho přezkum odlišná kritéria a chápat toto ustanovení jako lex specialis k § 69 správního řádu. Pak by pouhé sdělení důvodu pro nepřijatelnost, spočívajícím v nesjednání termínu podání žádosti, muselo být dostačujícím a přezkoumatelným odůvodněním.

[6] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že se obdobnou věcí zabýval již v rozsudku ze dne 21. listopadu 2018, č. j. 6 Azs 289/2018 - 21, jímž zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě, který rovněž vyhodnotil usnesení o nepřijatelnosti žádosti žadatelky jako nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud neshledává důvodu se od svého předchozího rozsudku jakkoliv odchýlit, a pro stručnost na něj odkazuje. V další části odůvodnění proto stručně uvede toliko základní nosné důvody, které jej vedly k závěru o důvodnosti kasační stížnosti.

[9] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že by usnesení o nepřijatelnosti žádosti nepodléhalo jakémukoliv přezkumu. Ve svém rozsudku ze dne 16. května 2018, č. j. 6 Azs 82/2018 - 19, č. 3744/2018 Sb. NSS, dovedl, že usnesení o nepřijatelnosti žádosti o pobytové oprávnění je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Proti takovému rozhodnutí nejsou sice přípustné žádné opravné prostředky v systému veřejné správy, lze je však napadnout přímo správní žalobou (srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. května 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS). Na tomto právním názoru setrval Nejvyšší správní soud i v pozdějších rozsudcích ze dne 16. května 2018, č. j. 6 Azs 80/2018 - 19, ze dne 27. června 2017, č. j. 1 Azs 26/2018 - 37, ze dne 1. července 2018, č. j. 9 Azs 123/2018 - 26, ze dne 15. srpna 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 - 35 a konečně již v odkazovaném rozsudku ze dne 21. listopadu 2018, č. j. 6 Azs 289/2018-21.

[10] V rozsudku ze dne 21. listopadu 2018, č. j. 6 Azs 289/2018 - 21, však Nejvyšší správní soud považoval s ohledem na specifickou povahu usnesení o nepřijatelnosti žádosti podle §169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců za zcela dostatečné, pokud je výrok usnesení „*žádost je nepřijatelná*“ podepřen důvodem, že si žadatel nesjednal termín k jejímu podání a nepodal ji osobně.

[11] Také v tomto případě proto Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že s ohledem na zákonnou konstrukci uvedenou v § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců a účel této úpravy zcela postačí pro seznatelnost důvodů usnesení, je-li uvedeno, že žádost je nepřijatelná, neboť si žalobce předem nesjednal termín pro její podání a žádost nepodal osobně. Nejvyšší správní soud má proto za to, že žalobou napadené usnesení je přezkoumatelné, přičemž případné další žalobní tvrzení žalobce se již pohybují v rovině posouzení zákonnosti (správnosti) rozhodnutí žalovaného, nikoli jeho přezkoumatelnosti (žalobce v žalobě například namítal, že zákon žádný způsob sjednání termínu pro podání žádosti nestanoví a že žádost podal osobně). Krajský soud proto v dalším řízení posoudí tyto věcné žalobní námitky (body).

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, pročež rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). To znamená, že krajský soud v mezích žalobních bodů věcně posoudí závěry žalovaného, že byly splněny zákonem stanovené podmínky pro závěr o nepřijatelnosti žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu.

[13] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnost (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu